

J. D.:

Hodi po svetu in z vsakim govori!

Da moramo svojo materinščino neprestano, vsak dan, do konca življenja proučavati, je dognana stvar. Različni pa so načini, kako najuspešneje to nujno delo vršimo. En način je ta, da si čitajoč naše najboljše pisatelje, najlepša mesta v knjigi podčrtavaš in si tako skušaš zapomniti ne samo posamezno besedo, ne samo posamezno lepo reklo, ampak celo tisto periodo, celo misel, celo tisto lepo mesto. S tem načinom med potovanjem seveda ni nič. — Drugi način je: učiti se na pamet pesmi, zlasti takih, ki se bližajo zaradi svoje posebne vsebine (satire, zabavljiče, epigrame) vsakdanji govorici (n. pr. Prešernova Nova pisarija, Levstikove lesnike, Stritarjeve dunajske elegije itd.), pa tudi odličnih mest iz proze naših najboljših pripovednikov in znanstvenikov. Razume se, da na potovanju ne bo prilike in časa, na pamet se učiti. — Tretje sredstvo je prebiranje slovarja Pleteršnikovega. Znano je, kakó ga je n. pr. pesnik A. Medved imel vedno v rokah. Brez dvoma ga vsi naši dobri pisatelji prebirajo. Vem, da začudeno gledaš, kakó naj slovar čitaš? O tem bi bila potrebna posebna razprava; ker pa ga na potovanje ne boš vzel s seboj, to razglabljanje ne sodi v okvir teh-le vrstic.

Omenili smo torej že tri načine jako koristnega proučavanja materinščine, a za počitniško potovanje neizpeljivega. Kateri način bomo torej nasvetovali med potovanjem? Je namreč še četrty način (mogoče jih je še več, a zaenkrat ostanimo pri teh štirih), ki ga priporoča De Amicis v svoji knjigi o »materinščini« (L'idioma gentile, Milano, 1909, str. 99 nsl.). V bistvenem obstoji v tem-le: Učenec (De Amicis je bil sam tak učenec od zgodnje mladosti do poznih let) si naredi več zvezkov, ki jih naslovi prvega n. pr. Priroda, drugega n. pr. Človeške strasti (veselje, žalost, ljubezen, hrepenenje, strah...), tretjega Gibanje, četrtega Obleka, petega Jed in pijača, šestega Govorjenje, sedmega Šale, dovtipi, psovke, osmega Telesne lastnosti človekove (debel, suh, grbast...), devetega Nравne lastnosti (dober, hudoben, zviti...), desetega Glasovi. Lahko pa si vsak izmisli še novih naslovov, n. pr. telesni udje (glava, oči, nos...). To bi bili glavni naslovi, na zunanji strani zvezka; znotraj pa se na vsako stran zapiše po en podnaslov. N. pr. v zvezek »Priroda« se zapiše na prvo stran nebo, na drugo svetloba in temà, na tretjo nebne prikazni (zarja, mavrica, blisk), na četrto solnce, na peto luna, na šesto zvezde... in dalje: zemlja, morje, rastline, živali itd. V zvezek »Telesne lastnosti« zapišemo, kakor je že nekoliko naznačeno, na prvo stran n. pr. debel, na drugo suh, na tretjo grbast, na četrto velik, dalje: majhen, gibčen, lep, grd itd. In kadar čitaš ter naletiš na besedo ali reklo, katero si želiš zapomniti, jo zapišeš v dotični zvezek in na primerno stran. Denimo n. pr. da čitaš Podlimbarskega roman »Gospodin Franjo«. Koj na prvi strani naletiš na lep izraz »Bosna solzno rosa«. Rad bi si ga za zmerom v spomin vtisnil. Kam bi ga zapisal? Kaj ne, v zvezek z napisom »Človeške strasti« in sicer pod podnaslov žalost. Pa čitaš dalje. Koj na naslednji strani čitaš, kako Vilar, glavni junak romana, topozre iz vlaka, oči zaveša... Kam bi z rekloma? Pač v zvezek »Telesni udje«, pod podnaslov »oči«. Eno stran dalje popisuje Podlimbarski svoja dva sopotnika. Tu beremo, da je bil eden »zavaljen človek, razbrazdanega čela, sesedlega nosu, milih oči, ki so živahno kolotočile pod močnimi obrvmi, kakor bi iskale plen«. Kam zapisati? Izraz »zavaljen« gre v zvezek »Telesne lastnosti«, pod podnaslov »debel«, izrazi o čelu, nosu, očeh v zvezek »Telesni udje« pod dotične podnaslove. Na tretji strani (ozir, str. 9) bi jaz zapisal reklo »alkohol mu je načel možgane« v zvezek »Nравne lastnosti«, pod podnaslov: zmešan; izraz »nasajen na Slovence« (ibid.) v zvezek »Strasti«, podnaslov: jeza; izraz »je zamomljaj« (ibid.) v zvezek »Govorjenje«. Izraz »je pritrknil« (str. 10) bi prišel v zvezek »Gibanje«, istotako »je začel cincati z glavo« (ib.), »ptica se je prepeljavala v višavah« (ib.); str. 11: »lopovi, razbojniki, ovčji tatovi, ušesni strigavci« v zvezek »Šale, psovke«.

Pa čemu sem ta-le zadnji način jezikovnega proučavanja takó obširno razložil? No, pač zato, ker se dá jako dobro uporabiti tudi na potovanju. Sicer ne boš na pot s seboj jemal baš omenjenih zvezkov (mimogredé bodi opomnjeno, da si jih lahko tudi drugače zaznamuješ in z drugačnimi podnaslovi opremiš), ampak nekaj te ta način uči: vsestranske pozornosti, vsestranskega opazovanja. Uči te torej paziti na to, kakó ljudje dotičnega kraja, koder boš hodil, govoré: primerjaj njih izgovarjavo z izgovarjavo svojega kraja, posebno pazi na naglas! Dognal boš, da iste besede skoro dve seli enako ne izgovarjata. Kar boš slišal, si sproti zapisuj v zapisnik, ki ga imej s seboj; ko se vrneš s potovanja, pa vse urédi po dotičnih predmetih in zvezkih. Pazi torej sploh na vse! Že modri Firduzi (pesnik perzijskega narodnega epa Šahnamé, umrl pribl. okrog 1020 po Kr.) je svetoval:

»Hodi po svetu in z vsakim govôril«

Govôri z vsakim in vprašuj po tem in onem: kakó imenujejo ta ali oní kraj, to ali ono drevo, cvetico, to ali ono žival, to ali ono orodje...

Takó je potoval naš Levstik »iz Litije do Čateža« (Zbrani spisi, III., 163 nsl.), vedno povpraševaje, z vsemi ljudmi se razgovarjaje. Prečitaj ta spis, preden greš na potovanje in delaj enako tudi ti! — Potovati je znal tudi naš véliki prirodopisec Fr. Erjavec: nabiral je po naši domovini o počitnicah razne rastline in živalice (bil je posebno malakolog), obenem pa je poslušal tudi govorico ljudi ter prinašal s potovanja polno torbo lepih, dotlej nezabeleženih besedi in rekel, ki jih sedaj čitamo v Pletersnikovem slovarju. Zabeleževal si je tudi šale in dovtipe, kar mu je takó prav prišlo pri pisateljstvu (prim. klasični spis »Rak!«) — Neumorno je o počitnicah študiral jezik tudi Jurčič, kakor dokazujejo beležnice, najdene v njegovi zapuščini. (Dr. Iv. Prijatelj, J. Jurčiča spisi I.) — Spomni se, koliko dragocenega gradiva je že nabral župnik Šaselj v Adlešičih na Belokranjskem, ko vedno pozorno posluša narod in si vse zapisuje! — Znano je tudi, kakó je pesnik Aleksandrovič Murn opazoval govorico in sploh vedenje ljudi in kakó je bil ves vznemirjen, kadar je čul n. pr. krepko primero. O tem piše njegov prijatelj dr. I. Š. v Slovanu (1916), kako sta nekega počitniškega večera potovala iz Lesec v Gorje in kaj sta vse doživela. Na Aleksandrova in njegovo veliko ljubezen do vsega, kar je videl v narodu, merijo, kakor znano, tudi Župančičevi verzi iz Dume

... in pisanih rut so vesele tvoje oči,
zdravih, rujavih lic in bisernobelega smeha,
kretenj oglatih in hoje nerodne in kmečkih zadreg;
kletve robate ušesu so tvojemu vino,
krepka primera — dal bi zanjó cekin.

Vsi dobri pisatelji delajo slično kakor slavni slikar Leonardo da Vinci, ki je imel vedno pri sebi beležnico, kamor je zabeleževal prizore, ki jih je opazil na ulici, strastne poteze, kretnje ljudi: podobno, pravim, pa si pisatelji zabeležujejo besede, rekla, dovtipe ... In kakor isti slikar v svoji slavnostni razpravi »Trattato della pittura« svetuje slikarjem, naj neprestano opazujejo kretnje in obrazne poteze ljudi, kadar govoré, se smeje ali tarnajo, ali so strastnorazburjeni in naj si vse to urno s svinčnikom začrtajo s par črtami: isti nasvet velja tudi pisateljem in sploh vsakemu, ki hoče spoznavati človeka.

Pojdi torej in stôri tudi ti takó! Nihče ti ne misli potovanja zagreniti s težkimi nalogami; ne, te-le vrstice imajo samo namen, da te poučé, kakó i g r a j e lahko združuješ Horacijev utile dulci (koristno s prijetnim) in si svojo jezikovno izobrazbo na potovanju neprestano bogatiš. Treba le, da ni samo oko, ampak tudi uho pozorno in odprto. Zlasti boš čul novih primer. Tako n. pr. sem jaz nedavno prvič slišal lepo primero: »bil ie mlad ko rosa«. Vesel sem je bil in si jo zabeležil v zvezek »Telesne lastnosti«, podnaslov: »mlad, star«.

Pozneje boš z veseljem prebiral svoje zapiske izza mladih dni. Zgoraj omenjeni de Amicis z resničnim navdušenjem razlaga (ib. str. 101 nsl.), s kakšnim duševnim užitkom prelistava svoje zvezke, ki si jih je v teku dolgih let na opisani način napravil.

Br. Theolog:

Kdo je za to?

To je pa nekaj, kar se ne zgodi vsak dan, pa tudi ne vsak teden, sem si mislil, ko sem čital o nekem mladcu, ki je moral biti vaše starosti, mladci! Le škoda, da mu ni gledal v zibel naš Triglav. Vreden bi bil, da ga sprejmejo v četo mladih fantov, kakor jih zbira orlovska organizacija. Pa še vam povem, kaj sem čital o njem.

Pravkar je minila polnoč 18. marca 1907. Oče Fort, misijonar v Mayambi v francoskem Kongu, ki je pokrajina v Afriki, je dobro trdno zaspal, ko ga potrese iz spanja močno in gosto trkanje na vrata. »Kdo neki ob tej uri,« reče pri sebi misijonar in medtem vstane ter se približa oknu: »Kdo je?« Glas od spodaj: »Jaz sem, Marcell!« »Marcel?« pomisli misijonar, »kako da se ne spominjam, da bi poznal človeka s tem imenom?« Zato zakliče: »Počakaj, pridem k tebi.« Pri vratih najde mladega fanta. Ali kakšen je! Ves je moker od dežja, ki lije na gosto, da škropi od tal in prasketa, kakor bi hodil po suhem dračju. »Kaj hočeš, otrok moj, ob taki uri,« ga misijonar vpraša, po stoji pred njim napol otrpel od mraza. »Oče,« odgovori fant dobre volje, »ali ni danes praznik sv. Jožefa? Prišel sem, da me spoveste in obhajate.« »Toda glej,« opomni misijonar, »ta ura je nekoliko prezgodnja. Saj veš, da se ne deli sv. obhajilo sredi noči, če ni sile.« Marcel mu odvrne po svoje: »Vendar me je oče misijonar, ki je bil tukaj pred teboj, sprejel tudi ob tej uri. Čas je res nekoliko nenavaden, to tudi sam spoznavam. Vedeti moraš, oče, da sem za kuharja pri Francozih tam doli. Gospodarji mi dovoljujejo prihajati v cerkev in k sv. zakramentom, a le pogojno, da ne trpi moja služba. Ko je bil tukaj še oče Maombe, sem

hodil k sv. spovedi in sv. obhajilu o prav takem času. Eno uro imam daleč do mesta, kjer službujem. Tam moram biti še pred solničnim svitom, da pripravim zajutrek in izvršim ostala opravila.»

Ni treba izpraševati, če se je misijonar, oče Fort, še ustavljal po takem poročilu izvršiti, za kar je bil prošen. Poslušal je torej njegovo spoved, obhajal ga je in potem pustil v cerkvi, da se je v miru zahvalil Jezusu za njegov obisk. Še ni bila dobro tri ura zjutraj, ko je že zapuščal naš vrli Marcel cerkvo v čarnem veselju. Ni ga motil dež, ki je še vedno v gostih curkih namakal zemljo, ampak je odrinil hitro, da je dospel pravočasno do hiše svojih gospodarjev.

Misijonar je sicer moral prekiniti spanje to noč, a mu je bilo v veliko tolažbo in veselje, da ima tako dobrega kristjana.

Mi občudujemo tega mladega fanta. Pritrgal si je spanje in žrtvoval vso noč, le da je mogel priti do Jezusa, zastrtega v mali hostiji. Sklepati smemo, da se je to zgodilo zelo pogosto. Koliko hrepenenje je moralo čutiti to mlado srce do Gospoda, če ga ni zadržala ne dolga pot, ne mrzlo vreme, ne nevihta, ne temna noč. Zdaj razumemo, zakaj bi bil dober mladeček ali pa dober Orel. Ne vem, kam bi ga zapisal, ker ne poznam njegove starosti. Vsekakor bi izpolnjeval pogumno in tudi z žrtvami, če bi bilo treba, glavno točko orlovskega programa, katera zahteva od vsakega večkratni prejem sv. obhajila. Vredno, da ga v žrtvah in ljubezni do Jezusa posnemamo.

Sestra Anica:

Hanca in Jerica.

Prijazno je sijalo jutranje solnce v sobico Čepinove stare mame, ki je pravkar z vso vnemo prekladala perilo in druge stvari v svoji omari, tako da je prav preslišala trkanje na vrata. Šele ko se je pri vratih pokazala kodrasta glavnica male vnukinje Hance, se je stara mama ozrla proti vratom. »A, ti si, Hanca?« se je posmejala. »Dobro jutro, stara mama! Izpričevalo sem prinesla pokazat. Same 5 in 4, pa bom še teh par 4 drugič popravila,« je hitela Hanca v eni sapi in molila izpričevalo stari mami. »Kaj praviš, same 5 in 4? Veš, še nobeden naših ni imel tako slabega izpričevala. Sram te bodi! In lahko kar greš!« je prav tako hitro odgovorila dobra stara mama resno.

In pričelo se je tudi tu tisto prerekanje, ki ste ga vé že tudi vse prestale, kajne? In končno je Hančina obveljala, saj je na izpričevalu nalepljen listek, da so »po novem« vsi redi »narobe«.

In Hanca se je oddahnila. Ko so šli stara mama po orehov in lešnikov za plačilo, je smela Hanca celo gledati po odprtem predalu, le premakniti ni smela nobene stvari. In koliko lepega je bilo v predalu! Najbolj je zanimala Hanco lepa, bleščeča krogla, ki se je svetila kakor mavrica. Prvo vprašanje, še preden je vzela orehe in lešnike, je bilo: »Stara mama, kaj pa je tole, ki se tako lepo sveti?« »Vidiš Hanca, ker nisi tako sitna, da bi vse sama prijemala in ker imaš tako lepo izpričevalo, ki povrh orehov in lešnikov dam še to lepo kroglo. Drag spomin je, pa ker si pridna, naj bo tvoja! Le v šolo je ne jemljal Igrače niso za v šolo!« Skoraj bi pozabila zahvaliti se, tako je bila vesela. Orehe in lešnike v predpasniku, kroglo v roki in hajdi domov! O, koliko veselja! — Že je čakalo kosilo na mizi, a Hanca je še vlekla za rokav ata, da podpišejo izpričevalo prav tam, kjer je pokazala gospodična v šoli. Ko je bilo to opravljeno, so smeli šele jesti. In po jedi se je Hanci že mudilo v šolo.

Tekla je kakor navadno, da dobi družino. Precej daleč od doma seže v žep in glej — lepa krogla je v njem. »Ah, pozabila sem jo doma pustiti,« si misli. »Sem pač pozabila, ne morem pomagati. Saj nisem nalašč,« so hitele misli dalje. In še: »Jo vsaj drugim lahko pokažem. Pri pouku pa se ne bom igrala.«

Že je došla Korunovo Pavlo; ta naj prva vidi lepo kroglo. In res, takoj sta občudovaje tudi poskusili, kako lepo se trklja po cesti. O, tamle na gričku bo šlo lepo! In tam sta se zamudili tako dolgo, da sta planili v šolsko sobo, ko so že otroci stali pripravljeni za molitev. Začuden je pogledala gospodična obe zamudnici, a smeli sta še na prostor in takoj so molili.

Pouk se je pričel. Hanca pa ni mogla paziti, vedno so ji misli uhajale h krogli v žepu. In ko je gospodična vprašala: »Kakšna je mačka?« — učili so se baš o pridevniku — je Hanca odgovorila: — »steklena«. Ves razred v smeh in Hanca se je zavedla. Molče in prizanesljivo je gospodična zmajala z glavo in raztresena Hanca je osramočena sedla.

Ko je gospodična pozneje pisala stavek na tablo, je hotela Hanca kroglo samo malo pogledati, če se ni prej, ko sta se s Pavlo igrali, kaj pokvarila. Skrivaj jo vzame iz žepa, ko se baš obrne gospodična od table — krogla pa — pade na tla. Slučajno je prav ta trenutek Kajžni Jerici padla peresnica na tla in je gospodična to okregala. Krogle na tleh pa ni nihče opazil in Hanca se je oddahnila, a hudo ji je bilo vseeno.

Prišlo je na vrsto petje. Ko so k petju otroci vstali, je Hanca nehote sunila kroglo, ki se je počasi kotalila do Jerice, in ko so sedli, je bila zopet Jerica tista, ki jo je pognala, da se je skotalila prav do odra.

Gospodična, ki danes že itak ni bila z otroki prav zadovoljna, je tiho, a čisto resno vprašala: »Kdo je pa to naredil?« Vse tiho, le par rok je pokazalo na Jerico. »Sama naj pove, kdo je to naredil!« izpregovori zopet gospodična in vse oči so se obrnile v Jerico. Hanca pa, ki bi se bila najrajši skrila pod klop, ni nihče opazil. — Jerica ni bila posebno priden otrok; celo zlagala se je že in koliko je do takih držati, same veste. Ko je torej Jerica odgovorila: »Jaz nisem imela krogle,« ji je gospodična žalostna rekla: »Jerica, ne laži zopet; saj smo vsi videli, da se je krogla s tvojega prostora prikotila.« Vsi otroci, ki sede okoli nje, so to potrdili in gospodična je določila: »Jerica, po pouku ostaneš v šoli!«

Dve učenki bi bili lahko Jerici pomagali: Hanca in Pavla. Pavla ni hotela Hanco zatožiti, Hanca pa je venomer mislila: »O, da bi bila ubogala staro mamo!« In čisto tuho ji je prigovarjal angel varuh: »Priznaj resnico! Sicer goljufas dobro gospodično in vse otroke, uboga Jerica mora pa po nedolžnem trpeti!« — Že je hotela dvigniti roko, pa se je zbala povedati resnico.

Ura pa je bila šele tri. Odmor. Otroci se zbirajo v gručah in jedo svojo južino. Hanca drži sicer svoj kos v roki, a roka se ji trese; vsa bleda in prepadena je; sama sedi na svojem prostoru. Otroci mislijo, da ji je slabo. Gospodična ji je že dovolila, da gre domov. A Hanca noče.

Po odmoru je povedala gospodična povest o Jurčku, ki je z novo sekirico poškodoval očetova drevesca na vrtu. Tako lepo je pripovedovala, kako ga je mučilo kesanje in kako je šele prišel do mira, ko je očetu vse odkritosrčno priznal.

Ura je bila štiri. Otroci so pospravili, odmolili in se uvrstili. — Hanca ni zmogla več. Ko je prišla v bližino gospodične, je dvignila roko: »Prosim, gospodična, jaz sem kriva — — jaz sem — jaz vrgla — — Jerica ne — — — ni mogla, jok jo je posilil.

Gospodična jo gleda, otroci se čudijo in gospodična reče: »Ti in Jerica ostanita malo tukaj, pa ne za kazen!«

Otroci so odšli, gospodična se je vrnila v razred. Hanca je poskušala povedati, kolikor je med jokom mogla. Gospodična pa je vse razumela. Dolgo in prisrčno je govorila z deklicama. In kar sta deklici v tej uri sklenili, sta njima angela varuha zapisala v zlato knjigo.

Veseli in lahkega srca sta hiteli potem domov in od tega dne sta bili najboljši prijateljici. Součenke so se čudile, kako pridna je postala Jerica, kako dobra Hanca.

R. Trnovčan:

Pismo goriškega otroka Matjažu pod Triglav.

Kar te ni bilo, je velik že čas
in ti več ne veš, kako je pri nas.

Mati zvečer Očenaš me uče,
ded mi o naših ljudeh govore,
oče pa v kotu samotno sedijo,
glavo podpirajo, čudno molčijo ...

Tam pri sosedovih je pa hudo:

Očeta so tujci na jug odpeljali
in Janeza mladega v vasi ubili,
prežalostno mater so v grob položili
in sami trije so otroci ostali.

In zdaj zapuščeni trije
na pragu domačem sede
in plakajo v mračen večer ...

In vso vas njih rana boli
in vsa vas za njimi ihti ...

Ne prosim, da vstaneš iz triglavske goré,
le s šepetajočo besedo povej,
da prišlo je pisemce res v tvoje dvoré.
Le s šepetajočo besedo povej,
da legel čez vas bo spet radosten mir,
da oče ne bodo samotno molčali
in da sosedovi ne bodo jokali
iz ranega jutra v nemiren večer ...

Cene:

Naš Štefan.

Da bi ga videli, kako se postavi ob nedeljah, ko si za-
veže pisano kravato! O, naš Štefan je fant od fare! Le to
napako ima, da je trmast, strašno trmast, zakaj gorenjska
trma je huda.

Žgance ima naš Štefan nad vse rad. Zajtrka brez koruznih
žgancev zanj ni. Kadar zaleži, jih navadno zamudi, ker mu jih
bratci poklepljejo. Tedaj zavre v njem! Kruha se ne dotakne,
slaba volja ga prime, vsede se v kot in se kuja ter drži tako
»štuvo«, da bi se lahko berač na njo vsedel. O, ko bi ga
videli, kako je grd, kadar se kuja!

Mama ga imajo radi pa mu prigovarjajo, naj jé, a Štefan je trmast in se ne vda. Tu pa pridejo oče in zaplešeta, da je joj! Za kazen Štefan ne dobi ničesar do kosila, a vse to ga ne zmodri, Štefan je trmast.

Br. Varšek — tekmovalac rimske vrste.

Tamle po božiču je moral zopet v šolo. Šola pa Štefanu strašno smrdi! Najrajši se potepa in podi po vasi ter pobija šipe.

Nerad je vzel malho na rame in leno se je pomikal proti sosedovi hiši. Ali glej! Že pride na prag njegova mala sestrice Lizika in se mu smeje ter mu brusi korenček:

»Šlek, šlek, pa mora v šolo!«

Pa Štefana že zgrabi trma. Malho zažene na tla, spusti se v jok in jo ubere proti domu.

»Ne, pa ne grem, nalašč ne grem!« je prijokal v vežo. Pa je slabo naletel! Iz hiše je vprav tedaj stopil oče in resno vprašal: »Kaj pa je že spet, kaj?«

»V šolo noče,« se je oglasila Lizika, »in malho je vrgel na cesti na tla.«

»Oh, zakaj pa mi nagaja!« je zajokal Štefan.

»Boš šel hitro!« je zaukazal oče in segel po palico na polico, kjer je vedno pripravljena čakala. S Štefanom sta bila že stara in dobra znanca, le Štefan jo je bolj po strani gledal.

Pa sta šla z očetom skupaj v šolo. S težavo je šlo. Ej, Štefan je trmast! Le nerad je upognil hrbet in se sklonil po torbo. In koraki. Kako je drsal, kakor bi bil osemdeset let star! A palica mu je dajala pobudo. Brž ko si je pomišljal, ali bi naredil naslednji korak, ga je že ošvrknila čez noge, da ga je takoj minila upornost. Na šolskem pragu se je oče obrnil.

Toda Štefanova trma je huda!

»Se bom pa nad učiteljem znesel,« je sklenil, »tudi mu ne zinem, če me ubije.«

Trma je res huda. Učitelj je poklical Štefana, a ta ga še slišati ni hotel. Vendar počasi ga je le spravil na noge, a iz njega ni dobil besedice. Topo je gledal Štefan predse in molčal kakor zid. Učitelj ga je zaprl in še nekaj drugih tičev. Ali glej jih porednežev, kaj so naredili! Razrezali so vse deščice, s katerimi je tinta pokrita, polili tinto pod klopmi, odprli okna in ušli, medtem ko je učitelj kosil.

Zvečer je stopil učitelj do Štefanovega očeta in mu je potožil, kako uporen je sinček. Očeta je razvnelo. Sklenil je, da mu izbiye trmo, če ga še toliko velja.

Drugo jutro se je oče odpravljal v mesto. Pred odhodom je poklical Štefana: »Zvečer ob sedmih, ko se vrnem, mora biti na polici nova palica.«

Samo to mu je ukazal in Štefanu je bilo takoj vse jasno. Kako nerad je šel po palico! To se je obiral tam v grmovju! Ali palica je bila zvečer na svojem mestu, očeta se je bal. To si je želel, da bi ga še dolgo ne bilo, a oče je točno prišel in se takoj lotil obračuna. To je bil ples! In jok in kričanje!

»Saj ne bom več, saj ne bom več, lepo prosim. ata,« je prosil, a palica je padala in padala, dokler se očetu ni zdelo, da je dovolj.

To je Štefana izučilo. Res, da ga je trma le počasi zapuščala, vendar že očetov pogled je zadostoval, da ga je pustila, kadar se ga je lotevala.

Od tega časa se je naš Štefan poboljšal in sedaj je priden, tako priden, da bi jaz želel, da bi bili vsi Orlički tako.

M. Kranjec:

Otroci z naše ulice.

5. »Nacek, ali si ti?« ...

Vsi štirje so se kakor na povelje zbudili, skoro istočasno, in štiri trudne, kuštrave glave so se obrnile proti najstarejšemu, Štefku, ki je še malo spal, in štiri usta so se hkratu odprla.

»Štefek, dan je že! Ali še ne boš šel?«

In res je bilo že zunaj svetlo; morda je že zažarelo nebo nad Ogradi, morda je že blestel križ na zvoniku. Petelini so peli, od vseh strani je udarjalo ob okno.

In vsi štirje so se vznevoljili na brata, ki tako brezskrbno spi, pozabivši na tako važno stvar, niti ne zmeni se za klicanje. Tašek se je nagnil nad njega in ga budil. Štefek se je dvignil, niti pogledal ni po navzočih, kakor bi ga bilo sram. Oblekel se je in odšel brez besede. Vsi bi bili šli radi z njim, toda vsi vendar ne smejo, ker bi bilo vse preočitno. Zato so polegali, strmeli v strop. Kakor da bi se bali pretrgati molk, nikdo ni zinil, vsakdo je čuval svoje misli tajno. Vsem je ležalo na obrazu kakor obup in upanje. Samo pogledal bi človek in bi čital velikansko, neomajeno upanje, ampak za upanjem bi pa videl dvom. Nestrpnost so čakali, kdaj se bo vrnil Štefek, kdaj ne bo več dvomov — tako ali tako, in vsakdo bo izrekel: Saj sem že prej vedel. Razgnal bo dvomljive misli, vsakdo bo vedel: nič. Ali pa se bo razveselil: Joj, Štefek! Prišel bo in bo rekel, da ni ničesar, ampak vesel bo njegov obraz in vedeli bodo, da je lagal.

To pa je bilo spomladi, koncem aprila. Jarki so narastli, voda je bistro tekla in z vodo so plavali piškurji. Tople so noči spomladi, in otroci lovijo piškurje v mreže, iz vrbovih vej pletene ali »košar« imenovane. Napraviš v jarku jez, položiš ali »pokčeš« med jez košar. Vse to pa na večer, jutraj greš pa dvigavat. E, kolikrat je košar precej poln! Včasih je seve tudi prazen, še češče ga pa človek več ne dobi, ker je bil kdo ranejši in ga je odnesel.

Tako so tudi Brglezovi prejšnjega večera poplekli košar. Geltov dedek jim ga je spletel, lepega, priličnega; o polni luni ga je pletel, zakaj v takega morajo priti piškurji in še ne odnese ga kdo tako brž; kakor da bi bil začaran. Ej, kakšno veselje je bilo, kakšno koprnjenje; komaj so čakali mraka, že prej so vse potrebno uredili. Izbrali so kraj za hišo, kjer teče voda iz jame. Sigurni so bili, da ne bo v jutro prazen. Komaj da se je solnce skrililo za Žerdinovo hrastje, že so se pripravili, da bi ga nesli.

»Da ne boste šli za nama!« je prepovedal Tašek.

»Ne, ne!« so rekli tiho, ker bi bili zelo radi šli.

Tašek je nesel motiko, Štefek pa je stisnil pod pazduho košar. Zmuznila sta se za hišo ob grmovju, ostali trije pa so radovedno gledali. Štefek in Tašek sta pazljivo pregledala okolico, če ju ne bi kdo videl. Potem je Štefek trikrat pljunil v košar, kakor je že navada, nato pa sta ga polékla pod brv, pokrila s travo, da ga ne bi kdo mimogredé opazil. Ponoči pa so vsi sanjali o košarju in piškurjih.

In tako je ležala tistega jutra vsem na obrazih nestrpnost, s strahom in veseljem so pričakovali. Saj se bo Štefek hitro vrnil, pot ni dolga. Dvignil bo in tekel... Ampak, da ga tako dolgo ni. Morda preštevajo piškurje; šteje, šteje, sebi v slast in ne ve, kako težko ga pričakujejo.

Tedaj so se duri nenadoma odprle, vstopil je Štefek, prestrašene so bile njegove oči, obup je gledal iz njih skozi jok. In vsi so se vznemirili, kakor da so že zdavnaj vedeli; strmeli so nekaj časa, nato pa so sklonili glave in duše so jim plakale.

»Štefek?« je pretrgal molk Tašek, kakor da bi nekaj rad vprašal.

»Ni ga več!« je iztisnil Štefek med ihtenjem. Še niže so sklonili glave, grizli v ustnice in stiskali pesti in najmlajši je dognal:

»Naci ga je!«

Planili so po koncu, ker se jim je zdela misel verjetna in že so bili pri Mihajlovih in sumljivo gledali.

»Ali si ga ti, Naci?«

»Koga?«

»Saj znaš, košar!« In niso mogli verjeti, da ga ne bi on odnesel, dasi jim je velel vse pregledati in ga res ni bilo nikjer, ampak sum pa je ležal nad Nacijem. Kadarkoli so bili skupaj, so njih oči izpraševale, upajoč, da morda sumijo po nedolžnem:

»Naci, ali si ti?« — Toda košara ni bilo nikoli več in nobeden ga ni videl pri Naciju... Med njimi pa je še dolgo ležal kakor mora.

P. Evstahij Berlec:

Orličem!

1. Orliči, mladci, bratov krog,
veselje čisto naj kraljuje! —
Krillati zbor oživlja log,
ko huda zima gre na tuje.
2. V prirodi še je zima zdaj,
pa Svčnica pomlad obeta —
kdor hoče jo, pogleda naj,
kakó je sveža naša četa!
3. Mladosti prve zlati čas
sedaj nam še korake šteje,
in naj bo zunaj zimski mraz,
poskočna kri nas koj ogreje.
4. Hvaležen bodi, mladi zbor,
Bogú za svoje lepe dneve
in v mislih dvigaj se navzgor
in v srcu poj nedolžne speve!
5. Poštena vsaka naša pot,
resnica nam vodnica bodi!
Pomoč nam svojo daj Gospod,
naj vedno nas h kreposti vodi!
6. O, vse pozdravljam iz srcâ:
orliče, mladce, sestre, brate
in zlasti starše! — Luč z neba
naj v duše Vaše lije žarke zlate!

Straža pred Ljubljano.

Orlovske zgodbe iz našega gnezda.

(Konec.)

9. Straža, straža, straža — — —

To se je zgodilo na prvo majnikovo nedeljo. Šmarna gora je oživila od rdečih srajc, vesele pesmi in navdušene besede. Mlade duše so se širile od zanosa in strmele v bistrost Savino in v njeno belino in v belino nešteti cest po polju do Ljubljane, ki je zginevala v meglenosti kot vedno. Pod hribom je stala farna cerkev, domača v svoji veličini in lepoti. Na drugo stran so se mladi zresnili v mrak smleških dobrav, v modrino gora in v domačnost cerkva po gričih. Potem so pa posluhnili in pili iz govornikove besede:

»Straža pred Ljubljano ste! Pred Ljubljano, pravim. Bojte se Ljubljane!«

Jože je vzrastel ob praporu in iskal z očmi govornika. Straža, straža, straža — — — Domislil se je vojaške; brkat vojak hodi po taktu deset korakov sem, deset tja in drži na rami puško. Zdaj sem, zdaj tja, eden, dva, eden, dva. Še mladčevske s taborjenja se je domislil; sklonjena postava sloni v rebri in se opira na palico, ves obraz je čudovito resen in miren, le oči živijo v gibčnem pogledu. Tišina. Mimo pride vodja: Bodi pripravljen! — — — Pa vse to ni za stražo pred Ljubljano. Potem se je domislil Ljubljane: meglen dan, sive hiše z velikimi okni, vrvež po cesti in tuj smeh in kletev, dim leži nad hišami, težak in soparen vzduh teži glavo, dušo in reže v pljuča. Stresel se je ob neprijetnem spominu in globoko zasopel v jutranjo svežost.

Tisti hip je govornik končal in godba je zahrumela koračnico. Jožetu se je zdelo, da venomer čuje:

»Straža, straža, straža — — —«

Potem so gledali z gore proti domu. Nekaj belih hiš se je blestelo v zelenju pod gozdovi, pa se niso dobro razločile.

»Da smo straža pred Ljubljano, je dejal,« je vzdrtel Jože.

»Saj smo!« je odločil Tone. »Poglej!«

Solnce je zasijalo s čudovito lučjo preko polj, da so bila kot cvetoč vrt, bele hiše ob cestah so zagorele v solncu in v farni cerkvi je prav tedaj zazvonilo. Ljubljana je počasi in trudno vstajala iz megle, sive hiše so še molčale v nerazločnosti, le samotni tovarniški dimniki so kipeli pod nebo in bruhali še v nedeljo črne oblake.

»Ljubljana!« je dejal Tone in je občutil, da mu je tuja.

Popoldne je bil nastop. Mladci so se čudovito resni zbrali za telovadiščem.

»Zato, ker smo straža!« je pojasnjeval Tone.

»Straža, straža — — —« je ponavljal Jože.

Povelje je zazvenelo, godba zaigrala, Mladci so stopili v krepak korak. Bilo jih je veliko, da so skoraj zakrili telovadišče.

Godba je bučala v presekanih akordih in Jože je ves čas ponavljal:

»Eden, dva, eden, dva!«

Hipoma so se ustavili in ostali v pozoru. Orlovska himna je ugašala v tišino in molk. Pred Mladci je jeknil pozdrav:

»Bog živi, Mladci!«

»Bog živi!« je odgovorilo v krepkem krik. Nato spet tišina. Potem godba in vaje in godba in vaje — — —

Takrat je Jože zadnjič nastopil. In Tone tudi. Potem je straža pred Ljubljano umrla. Ni vsa umrla. V vsaki vasi je ostal po eden, da varuje staro misel in da bo buditelj drugih, ko pride čas — — —

Takrat se vrnem in povem, kako je.

Br. Mežaro:

Orlovski dan.

3. julij se bo svetil na odličnem mestu v knjigi orlovske zgodovine. Bil je to res orlovski dan. Mogočne čete Orlov so prihitele ta dan v belo Ljubljano, da tam pokažejo vsej slovenski javnosti svojo rast, svojo moč in svoje delo. Iz vseh delov lepe Gorenjske, Dolenjske in Notranjske so se zgrinjale rdeče srajce pred Ljudski dom, kjer se je vsa ta rdeča armada (1800 članov in članic) uredila in se razvila v mogočen sprevod po mestu. Na čelu je korakala konjenica, za njimi je igrala vojaška godba in potem so brzeli mimo nas sami mladi fantje in korajžna dekleta, vmes pa so igrali godbe — pet po številu. Ljubljana je navdušeno pozdravljala orlovsko mladino. Kakor mogočna reka se je vila ta rdeča četa po najbolj prometnih ulicah in se izlila v obširni areni Stadiona v valovito rdeče morje. Na vzvišenem prostoru je nato govoril vseuč. prof. g. dr. Rožman in daroval sv. mašo. Ob zvončkanju k povzdigovanju so prisluhnili Orli in se poklonili svojemu Gospodu.

Popoldne je vsa Ljubljana odhitela na Stadion. Kdo bi preštel vse te ogromne množice? Točno ob pol štirih so prikorakale Orlice (456) in se po zanimivem rajalnem pohodu uvrstile k prostim vajam. Gromovit aplavz je spremljal izvajanje prostih vaj in živio-klicev ni hotelo biti konec. Občinstvo je še vedno prihajalo in se kar ni moglo načuditi izvežbanosti naših fantov, ki so prikorakali za Orlicami in telovadili na orodju. Videl si tukaj samo najtežje vaje — stoje, veletoci, razovke, krasni odskoki, zlasti salto-skoki; vse to je neizmerno dvignilo ugled naših telovadcev. Na krogih se je poleg naših znancev, Kermavnerja, Tomšiča in drugih proslavil še br. Varšek s svojimi krasnimi premeti. Sledila je lahka atletika: skok s palico v višino in skoki čez mizo in nato še štafetni tek dveh vrst. Orlice so potem izvajale težke vaje s kij, nazadnje pa je prikorakala v strumnih vrstah veličastna množica naših članov (736) in pokazala svoje proste vaje. Bil je veličasten prizor. Orli smo pokazali, kaj znamo, kaj smo. Spomin na to veličastno orlovsko manifestacijo naj nas vzpodbuja in bodri k novemu delu. Delajmo v trudu in znoju v imenu božjem in Bog bo blagoslovil naše delo. Bog živi!

Dr. V. K.:

Ne pretiravaj v vajah!

Kaj bi tebi, mladcu, groba moč, kakor jo je imel Peter Klepec, ki je drevesa ruval, ali kakor je živela v Martinu Krpanu, ki je cesarsko kočijo prestavil!

Mišice našega telesa proizvajajo delo, iz njih izhaja sila, moč. Z različnimi vajami ojačujemo svoje mišice. Vse vaje pa niso za vse. Vzporedno z večjo starostjo povečavamo i zahteve naših mišic; izbiramo in vadimo težje vaje, ki nam ne morejo škodovati.

Ti rasteš! In rasti svojega telesa ne smeš dušiti z vajami, ki zahtevajo dorastlih organov. Primi se onih vaj, ki bodo družno s težnjo same narave razvile iz tebe mladca, kakor ga željno gledajo naše oči. Ravne postave, mišice prožne, jasno se že kažejo njih obrisi, ali ne atletsko razvite, katerih polnost nam je neprijetna. Korak čvrst, ne okoren, ali mlahav. Temu odgovarjajoč bo tudi izraz tvoje notranjosti, na licu, v očeh, izraz tvojih kretenj.

Sam nisi na svetu. Živiš v svetu, med ljudmi. Vse polno odnosov je med teboj in njim. Bog ve, kako te bodo premetavali življenja valovi! Če boš kos trdega železa, boš obležal, kjer boš butnil; če boš pa prožna žoga, se boš vdal pritisku in se zopet vzravnal. Pa naprej!

Vežbaj se v naravi in z naravo! Ona ti daje toliko prilike, ti moraš samo znati jih uporabiti.

Zadnja pošta 1927.

Albin Režun, Orlič v Kamniku:

Orliči gredo v Stranje...

Že v velikonočnem »Orliču« sem povedal, da se pripravljamo za II. akademijo. Težko pričakovani dan se je približal. Bil je 24. april — bela nedelja. Kako smo se tisti dan zabavali in koliko trpeli, Vam, Orličem, prav rad popišem.

Prireditelj je vodil g. Branko Jagodic. Nastopili smo Orliči in mladci. Spored je bil sledeč: ob 12. uri odhod. Zbirali smo se tako: g. vodja in še nekaj mladcev se je odpeljalo ob 12. uri z avtom; tisti, ki smo nastopili pri »Medvedu«, smo pa šli nekoliko peš, potem smo se pa tudi mi peljali z avtom. Kako prijetno se je peljati z avtom, posebno takrat, če se peljejo Orliči »v paradi«. Ostali so pa odrinili ob pol 14.

Takoj smo odšli v Društveni dom, kjer smo si pričeli pripravljati oder in vse potrebno. Ogromna garderoba nam je delala silne težave.

Kmalu so že začeli prihajati ljudje. Sedaj je bila šele muka za nas! Morali smo biti tiho kot miške, ker bi utegnili reči ljudje, kakšni »razgrajaci« so ti Kamničani! To pa je bilo pri nas zelo težko. Na mah je bila ura 15, ko se mora pričeti akademija. Zdaj pride vodja, če je vse v redu. Prvč ukaže pozvoniti — drugič — tretjič in zastor se dvigne. Vse je nestrpno v dvorani in za kulisami. G. vodja stopi junaško pred ljudi, jih prijazno pozdravi, se zahvali za udeležbo in poudarja misel, da naj bi se tudi v Stranjah mladina katoliško organizirala ter jim živo dokazuje slabe posledice nepravilne organizacije. Na veliko ploskanje je zastor zopet zakril

oder. Druga točka je bila deklamacija, ki jo je govoril Orlič Štefan Repanšek. Ta deklamacija se glasi: »Orlič gredo v Stranje«, ki jo je spesnil p. Evstahij. Tretja točka je bila: »Orlič, 4 proste vaje«. Četrta točka pa je bila: »Mladci, 4 proste vaje«. Kot peta točka pa je bila »Osveta«, dramatičen prizor v verzih. To pesem je spesnil A. Medved, dramatiziral pa Jagodic. Šesta točka je bila: Orlič Emil Grzinčič je deklamiral: »Orlič sem!« Sedma točka je bila pa igrice »Medveda«, ki so jo igrali Orlič, Osmo točka pa je bila burka v treh dejanjih: »Zdravnikov strežnik«, pri kateri so nastopili mladci.

Toda, kadar imajo kamniški Orlič kaj imenitnega, pa mora le kdo štreno zmešati. Kar sredi predstave je začel padati dež in sicer kar brez našega dovoljenja. Vsi smo se sila jezili, še bolj ko Mojzes, ko je videl Izraelce, da so molili zlato tele in je razbil table, na katerih je bilo deset božjih zapovedi. Pa to ni nič pomagalo! Zato so nam dali gospod kaplan šunko in kruh med zobe, da se nismo več jezili. Bog pa je tudi danes za nas poskrbel in poslal g Benkoviča, ki je prišel z vozom nas iskat in nas je odpeljal nazaj v Kamnik. Naj mu bo za to dobroto na tem mestu izrečen iskreni Bog plačaj! Doma smo tisto noč prav sladko spali in venomer sanjali o šunki in dežju. Bog živi!

Črnuče. — Cenjeni brat Ante! Danes sem se prvokrat pripravil, da napišem par vrstic. Imamo mladce in Orlič. Mladcev je 10 ter prav pridno telovadimo. Telovadbo imajo ob torkih zvečer. Telovadijo proste vaje in na orodju. Orličev nas je pa okoli 15 do 20. 8. maja smo volili odbor Orličev, za predsednika sem bil izvoljen jaz, za načelnika br. J. Orehek, za tajnika Zajnakt E., gospodar Čibašek V., blagajnik Šmon S., preglednika sta pa Cajhen in Marčun. Akademijo smo imeli 20. marca, pri kateri se je naraščaj dobro odrezal. Sestanke imamo vsako nedeljo. Naš duhovni vodja je br. Čibašek, telovadni pa br. Rode. Orliči in mladci dobivamo 13 izvodov »Orliča«. Moram končati, sicer bo šlo moje pismo v koš. Sedaj pa vse bratce Orlič, posebno pa Vas, urednik Ante, pozdravljam s krepkim: Bog živi! Albin Pečar, Orlič.

Radovljica. — Dragi brat Ante! Ker ni bilo od radovljiških Orlič še nič slišati, sem sklenila jaz, da Vam sporočim. Nas je okoli dvajset in zelo pridno telovadimo in se udeležujemo telovadnih sestankov, vse pod nadzorstvom sestre Hafnerjeve, ki jo imamo zelo rade. Imeli smo v mesecu svečanu akademijo in potem še nekaj igrice. Igrali smo vse dobro na veselje in zadovoljnost občinstva. Tudi tekmovali smo že in odnesle precej točk. Zadnjič smo igrale Rozo Jelodvorsko. Pošiljam Vam eno sliko, da jo priobčite v »Orliču«. Sedaj pa kličemo vsem bratcem in sestricam, kičitajo naše priljubljeno glasilo »Orliča«, krepak orlovski pozdrav: Bog živi! — Uršič Ljudmila, gojenka.

Središče. — V »Orliču« smo čitali, da se je od nas oglasil A. J. Zatorej Vam tudi midva hočeva nekaj sporočiti. Dosedaj smo precej hitro napredovali, upamo, da bomo sedaj še vedno bolj. Ni dolgo, odkar smo se razdelili v tri jate, vsaka jata ima sedem mladcev. Jata ima enega voja in podvoja. Vsak ponedeljek, ko se zberemo vsi skupaj v »Društvenem domu«, odkoraka vsaka jata na svoje mesto ter ima pol ure sestanek, nato pa telovadbo. Najbolj nam je žal, da nekateri nečesto redno hoditi k sestankom in telovadbi. Dragi Ante! Prosiva Vas, dajte Vi neko besedo, mogoče bo le kaj pomagalo. Vsem mladcem in Orličem pa kličeva: Pogumno naprej. Bog živi! — Karl Z. in Franc J., mladca.

Pripis dragega Anteja. Namen orlovske organizacije je ta, da vzgaja mladega fanta. Začetek pa je vedno težak. Zato Vaju pohvalim, da sta vestna in točna Orliča in bosta s tem svojim zgledom največ pripomogla, da bodo i drugi začeli redno prihajati k lepim sestankom in k zdravi telovadbi. Kdor pa kljub vsemu temu noče hoditi k sestankom, ta pa ni pravi Orlič oz. mladeček in je skrajni čas, da se poboliša. Gnilo jabolko okuži še druge. V takem slučaju je boljše manjše število mladcev, pa tisti naj bodo navdušeni. Vendar sem prepričan, da bom z ljubeznijo pisanimi besedami pridobil mlačnejše, da bodo postali zavedni Orlič. Bog živi! —

Marijanišče — Ljubljana.

Bratje, sestre! Ali nas kaj poznate? Našo telovadnico ste že videli, sedaj pa še nas pogledajte in nas presodite! Seveda, da ste bili 26. maja na našem dvorišču, potem bi že rekli, da smo fantje od fare, sedaj pa morda dvomite? Le poslušajte, kaj smo imeli tedaj. Po domače povedano — »žegnanje«. In »žegnanje« se mora obhajati slovesno. In mi smo ga! Plesali nismo, pač pa telovadili. Priredili smo javen nastop, ki so ga posetili tudi odlični gospodje. Ob štirih je otvorila nastop vsa naša orlovska družina (člani v belih, mladci v modrih, Orličci v rdečih srajcah) z lepim rajalnim pohodom po okrašenem telovadišču. Sledile so takoj proste vaje članov, ki so se prav dobro odrezali. In glej — že prikorakamo mi Mladci-modrosrajčniki in črnohlačniki. Že odhajamo in pri izhodu se srečamo z Orličci, ki so nam tudi dobro pokazali svoje proste vaje. Čas je zlato, in glej, že skačemo Mladci v višino — 2 m visoko — seveda s prožno desko. In že stoji pri konju »konjska« vrsta Orličev, ki muči ubogega konjiča na vse načine. Skrčka, raznožka, premet, plavalni skok — uboga konjska para. Pa to še ni vse! Prikoraka nova vrsta Orličev, ki se neskončno proslavi s svojimi skoki skozi obroč in zlasti s prostimi skoki, ali po domače — kozolce so prevračali po zraku. Bradlja že čaka in člani telovadijo, da se kar iskre krešejo. No — in potem so se nam pa hlače tresle. Štafetni tek! Tri vrste — Mladci, Orličci drugošolci in Orličci prvošolci — si hočejo priboriti prvenstvo in vsak teče in sopiha — nazadnje pa zmagajo Mladci. Neutrudljivi Mladci pa ne sedejo na lavorike, ampak že izvajajo vaje s ščiti, se borijo, sekajo, bodejo, branijo — koncem koncev pa odhitijo zdravi in od vseh pozdravljeni. Že stoji pred nami 10 Orličev in si pridobne naša srca s svojimi skupinskimi vajami. Zdaj pa zopet člani! Vrtijo se na drogu in pri koncu smo. Nastop zaključí krasna skupina vseh telovadcev in vsi se zadovoljni razidemo. Naš nastop je bil krona našega dela. Delali smo dobro, — saj smo bili v Marijanišču prvi Mladci pripravniki. Bratje, sedaj odhajamo na počitnice k Vam, da Vam pomagamo po svojih močeh. Eno pa Vam kličemo: Delajte in veseli boste! Bog živi!

Mladec Ivan.

Urednik.

Br. Jagodic — Kamnik. Upam, da boš zadovoljen. Seveda ni Ražunov spis goden za samostojen članek. Presodi sedaj, ko je tiskan. »Orličci gredo v Stranje« je samo za eno priliko in ni porabna za deklamacijo kje drugje, zato sem priobčil le pesem »Orličem«. Želim Ti mnogo zdravja in orlovskega idealizma kot doslej! —

Sotrudnikom, dopisnikom in čitateljem se prav iskreno zahvaljujem za trud in ljubezen, ki so ju imeli do našega lista. Splošno je list bil priljubljen pri Orličih in pri mladcih. Orličice in mladenke niso zaostajale in so bila poročila le-teh vedno najzajemljivejša. —

Kako bo v prihodnjem letu? »Orličci« bo zopet lepši. Stari sotrudniki bodo ostali zvesti, pa bomo pridobili še nove. Tudi naročniki ohranite zvestobo do »Orliča«. Na veselo svidenje v letu 1927./28.! — Urednik Ante.

VSEBINA: Hodi po svetu in z vsakim govori! — Kdo je za to? — Hanca in Jerica. — Pismo goriškega otroka Matjažu pod Triglav. — Naš Štefan. — Otroci z naše ulice. — Orličem! — Straža pred Ljubljano. — Orlovski dan. — Ne pretiravaj v vajah! — Zadnja pošta 1927. — Marijanišče — Ljubljana. — Urednik.

»Orlič«, glasilo orlovskega naraščaja, izhaja vsak mesec. — Izdaja ga Društvena nabavna zadruga v Ljubljani, Ljudski dom (Rasberger). — Uredništvo in upravnništvo: Ljudski dom, Ljubljana. — Naročnina za odseke, ki naroče vsaj 20 izvodov pod skupnim zavikom, 8 Din letno, za vse druge 12 Din. — Urednik: A. Kordin, Marijanišče, Ljubljana. — Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čec.

Orlova obljuba.

Zastavim moško besedo,

da hočem služiti Bogu in narodu,
da hočem svojemu bližnjemu pomagati, in
da se hočem držati orlovskega zakonika.

Zakonik Orla mladca.

1. Orel drži na svojo čast, njemu se zaupa.
2. Orel je čist v misli, besedi, dejanju.
3. Orel je varčen in trezen.
4. Orel je v duši krepak, ne potre ga nobena nezgoda.
5. Orel je vsem ljudem dober, vsakemu Orlu brat.
6. Orel je viteški: za pravico se potegne, šibkega brani.
7. Orel je zgleden najprej v domači družini.
8. Orel je vnet za skupno delo, uboga brez ugovora, s podrejenim ravna plemenito.
9. Orel je pripravljen za svoja načela trpeti.
10. Orel je Bogu in domovini zvest.

Posvetitev mladca.

Gospod življenja in smrti, Tebi posvetim svoje orlovsko delo.
Ti me podpiraj, da ga bom izvrševal, kakor bo Tebi všeč.
Tvoja cerkev naj nas vodi in Tvoja Mati Marija naj nam pomaga,
da pridemo k Tebi, ki boš v neskončni lepoti naše zveličanje. Tako bodi.

Pridobivajte novih naročnikov

»Orlič«, glasilo orlovskega naraščaja in mladcev, izhaja vsak mesec. — Izdaja ga Društvena nabavna zadruga v Ljubljani, Ljudski dom (Rasberger). — Naročnina za odseke, ki naroče vsaj 20 izvodov pod skupnim zavitkom, 8 Din letno, za vse druge 12 Din. — Urednik: A. Kordin, Marijanišče, Ljubljana. Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.